RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2007/093 Br.T

i n d e k l a c h t nr. 2006.4211 (126.06)

ingediend door:

hierna te noemen 'klaagster 1',

hierna te noemen ‘klager’ en ‘klaagster 2’,

allen tezamen hierna te noemen ‘klagers’,

tegen:

hierna te noemen ‘de tussenpersoon'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door de tussenpersoon gevoerde schriftelijke verweer. De Raad heeft aanleiding gevonden, alvorens uitspraak te doen, de tussenpersoon in een zitting van de Raad te horen.

Voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, is het navolgende gebleken.

Inleiding

Klaagster 1 heeft voor haar boerderij (sinds 2001 een beschermd monument) via de tussenpersoon bij een verzekeraar een opstalverzekering afgesloten.

Deze verzekering werd oorspronkelijk met ingang van 1 november 1981 door klager bij deze verzekeraar afgesloten, met als verzekerde bedragen f 550.000,- voor de woning en f 700.000,- voor de schuur, waarbij nader was bepaald dat in geval van totaal verlies van de woning, respectievelijk de schuur, dan wel als bij overige schades naar het oordeel van deskundigen herstel in de oude toestand verantwoord is, maximaal f 330.000,- (voor de woning), respectievelijk f 420.000,- (voor de schuur) zal worden uitgekeerd.

Blijkens een polisblad van 9 november 2004 bedragen de verzekerde sommen vanaf 1 november 2004, op basis van vervangingswaarde, € 367.561,- voor de woning en € 408.402,- voor de schuur, beide zonder index. Blijkens het polisblad is voor de schuur een clausule ‘vorkconstructie’ van kracht, die de uitkering bij schade aan de schuur beperkt tot maximaal 53% van de verzekerde som.

Op 24 maart 2005 zijn door brand de schuur geheel en de woning gedeeltelijk verwoest.

De klacht

Klager heeft op 1 november 1981 de boerderij gekocht en overgedaan aan klaagster 1 onder het recht van pacht door hemzelf van de schuur en de landerijen en het recht van huur van het woonhuis door klaagster 2. De boerderij

werd bij een verzekeraar verzekerd, waarbij de verzekerde som is vastgesteld op basis van de waardering door diens inspecteur.

Op 24 maart 2005 werden het woonhuis en de schuur door brand getroffen. Er bleek een forse onderverzekering, waardoor klaagster 1 niet in staat is de gebouwen behoorlijk te herbouwen of herstellen. Klagers zijn hierdoor aanzienlijk benadeeld.

Zij hebben in het verleden naar aanleiding van wijzigingen in de gebouwen en de status van de gebouwen diverse malen gevraagd of de verzekering wel juist was en of de verzekerde sommen toereikend waren. De tussenpersoon heeft daar niet adequaat op gereageerd, als gevolg waarvan sprake bleek van een onjuiste verzekering en onderverzekering. Hij heeft klagers nimmer mondeling of schriftelijk op de onderverzekering gewezen, maar heeft steeds gezegd dat alles goed verzekerd was. Hij dient te erkennen dat hij is tekortgeschoten in zijn taak om te zorgen voor een juiste verzekering met toereikende verzekerde bedragen, en dient de enorme schade als gevolg van zijn onjuiste handelwijze te vergoeden.

Het standpunt van de tussenpersoon

Ten behoeve van de woning en de schuur is op 1 november 1981 een opstalverzekering afgesloten. Sinds 1992 behoort de verzekering tot de portefeuille van de tussenpersoon.

Van meet af aan was klager duidelijk dat het woonhuis en de schuur minimaal verzekerd waren. De tussenpersoon heeft hem herhaaldelijk daarop gewezen.

Klager is als makelaar in agrarisch onroerend goed deskundig wat betreft de waarde van dergelijke objecten en wist uit dien hoofde dat de verzekerde bedragen onvoldoende waren. Uit hoofde van zijn professie kan worden aangenomen dat hij geheel op de hoogte was van de verzekerde staat van de boerderij.

Na de brand op 24 maart 2005 is de schade vastgesteld door een expert van de verzekeraar. Er bleek sprake van onderverzekering, maar dit was voor geen van de partijen een verrassing.

De klacht behelst kort gezegd dat de tussenpersoon onzorgvuldig is geweest door niet juist te adviseren met betrekking tot de verzekering van het woonhuis en de schuur. Klager stelt dat de tussenpersoon hem nimmer heeft meegedeeld dat sprake was van onderverzekering.

De tussenpersoon heeft klager echter voor de brand meermalen mondeling erop gewezen dat hij niet afdoende verzekerd was. Klager koos er echter bewust voor om het woonhuis en de schuur zo laag mogelijk te verzekeren. Dit blijkt onder andere uit de eerste polis van 1 november 1981. In deze polis zijn de verzekerde bedragen f 550.000,- (woonhuis) en f 700.000,- (schuur). In de Bijzondere Voorwaarden is opgenomen dat indien het woonhuis verloren zou gaan de verzekerde som niet f 550.000,-, maar f 330.000,- behoeft te zijn en indien de schuur verloren zou gaan de verzekerde som niet f 700.000,-, maar f 420.000,- behoeft te zijn. Toen had klager dus al bewust gekozen voor een minimale verzekering, om de premie zo laag mogelijk te houden. Klager heeft tegen de onjuistheid van die polis nooit geageerd.

In 1999 werd de hypotheek op de boerderij volledig afgelost. Klager heeft toen aan de tussenpersoon meegedeeld niet meer verzekerd te willen zijn. Als reden

gaf hij aan dat hij nu niet meer verplicht was om de boerderij te verzekeren. De tussenpersoon heeft klager ervan kunnen overtuigen om de boerderij te blijven verzekeren. Klager heeft dit echter minimaal gedaan. Dit blijkt uit de polis van 9 november 2004: zowel voor de woning als de schuur zijn afwijkende waarden opgenomen. Dit hield in dat deze niet, zoals gebruikelijk, zijn verzekerd tegen herbouwwaarde, maar tegen de (lagere) vervangingswaarde. Tevens blijkt uit de polis dat een zogenaamde vorkclausule rust op de schuur. Deze clausule hield o.a. in dat bij schade aan de schuur de schadevergoeding niet meer zal bedragen dan 53% van de verzekerde som, die op basis van de vervangingswaarde is vastgesteld. De vorkclausule is opgenomen op verzoek van klager, omdat dit leidt tot een lagere premie en klager had aangegeven dat hij - als de boerderij verloren zou gaan - toch niet zou herbouwen op de wijze waarop de boerderij op dat moment bestond.

Buiten het feit dat klager terzake deskundig was, is hij dus meermalen mondeling door de tussenpersoon op de onderverzekering gewezen. In een brief van 31 maart 2005 aan klaagster 2 schreef de tussenpersoon over een wijziging van de polisvoorwaarden in 2001: "Ik heb u toen geadviseerd naast de milieu-schadedekking, ook naar de verzekerde bedragen te kijken van de gebouwen. De verzekerde bedragen zijn toen voor de woning verhoogd met f 200.000,- en de schuren met f 100.000,-". Uit deze passage blijkt dat hij klager en klaagster 2 heeft geadviseerd de verzekerde bedragen te verhogen, gelet op de onderverzekering.

Ook uit de verklaring van 29 september 2005 van de expert die de toedracht van de brand heeft onderzocht blijkt dat klager zich bewust was van het feit dat de boerderij niet goed verzekerd was. Dit omdat hij "niets had met verzekeringen". De expert verklaart dat het een bewuste keuze was van klager en dat deze wist dat hij tekort zou komen aan de uitkering van de verzekeraar.

Ook aan de tussenpersoon heeft klager meermalen mondeling verklaard bewust voor de verzekering te kiezen zoals deze gold ten tijde van de brand. Dat dit onderverzekering inhield, wist klager. Na de brand heeft hij zelfs tegen de expert gezegd, terwijl hij de tussenpersoon aanwees: "Dankzij hem ben ik nog enigszins verzekerd".

De tussenpersoon is van mening juist en zorgvuldig te hebben gehandeld jegens klagers. Hij heeft meermalen mondeling gewezen op de onderverzekering. Dat klager - die terzake deskundig is - er bewust voor koos om de verzekering toch zo af te sluiten en te continueren, kan de tussenpersoon niet tegengeworpen worden. Hij is dan ook van mening niet tot schadevergoeding gehouden te zijn.

Het commentaar van klagers

Klagers hebben, na kennis genomen te hebben van het verweer van de tussenpersoon, hun klacht gehandhaafd. Zij merken nog op dat de verzekeraar op 20 juli 1982 schreef dat de premie en de vorkclausule zo waren geregeld om bij de schadeberekening niet van onderverzekering uit te gaan. Op basis van die brief mochten zij erop vertrouwen dat de boerderij goed verzekerd was. Bovendien blijkt uit een brief van 16 maart 2001 van een andere tussenpersoon dat een verzekering als de onderhavige vanaf het begin een garantie tegen onderverzekering inhoudt. Het lijkt klagers logisch dat ook hun boerderij dan zo tegen onderverzekering beschermd was. Klager was tot in 2000 bemiddelaar in agrarisch onroerend goed; deskundigheid met betrekking tot de herbouwwaarde

behoort niet tot zijn vakgebied. De tussenpersoon was verantwoordelijk voor een juiste advisering met betrekking tot de te verzekeren waarde van de boerderij. Hij is daarin ernstig tekortgeschoten. Verder beroept de tussenpersoon zich op allerlei verklaringen, die in geen enkel schriftelijk stuk een bevestiging vinden.

Het overleg met de tussenpersoon

Ter zitting is de klacht met de tussenpersoon besproken. Deze heeft daarbij nog de vraag aan de orde gesteld of de klacht ontvankelijk is omdat sprake is van een bedrijf.

Het oordeel van de Raad

1. Wat betreft de bij het overleg met de tussenpersoon door deze aan de orde gestelde vraag of de klacht ontvankelijk is omdat sprake is van een bedrijf, is de Raad van oordeel dat dit verweer aldus te laat is gevoerd. Uit de stukken is de Raad voorts niet gebleken dat bij klagers sprake is van (bedrijfs-)activiteiten die van zodanige omvang zijn dat de klacht zich niet leent voor een onderzoek door de Raad (artikel 1 van Reglement Raad van Toezicht Verzekeringen, onder 'Consument').
2. De tussenpersoon heeft aangevoerd herhaaldelijk mondeling erop te hebben gewezen dat de boerderij en de schuur aanzienlijk onderverzekerd waren, maar dat klager bewust ervoor heeft gekozen om deze zo laag mogelijk verzekerd te houden. Enige schriftelijke waarschuwing van de tussenpersoon aan klagers ontbreekt echter. Zeker na de brief van 19 maart 2001 van klager, waarin deze mede in verband met een mogelijke aanwijzing van de boerderij als monument, de vraag stelde of deze voldoende verzekerd was, ook bij deelschade, en of de vorkclausule niet diende te vervallen, had de tussenpersoon niet mogen nalaten schriftelijk op de in die brief gestelde vragen in te gaan. Onjuist acht de Raad voorts het door de tussenpersoon in zijn brief van 15 januari 2002 gestelde dat de opname van een pand op de monumentenlijst geen gevolgen heeft voor de opstal-verzekering; de aanwijzing als monument heeft immers tot gevolg dat eventuele reparatiekosten beduidend hoger worden, zodat de verzekerde som dan al gauw aanpassing behoeft. De tussenpersoon heeft door te handelen als voormeld de goede naam van het verzekeringsbedrijf geschaad.
3. De Raad acht evenwel geen redenen aanwezig om aan de gegrondverklaring van de klacht financiële gevolgen voor de tussenpersoon te verbinden. Klager heeft erkend dat hij bemiddelaar in agrarisch onroerend goed is geweest. De Raad acht daarom verdedigbaar het standpunt van de tussenpersoon dat klager deskundig is wat betreft de waarde van dergelijke objecten en uit dien hoofde wist dat de verzekerde bedragen niet voldoende waren. Een aanwijzing daarvoor is ook de door de expert van de verzekeraar op 29 september 2005 gedateerde schriftelijke verklaring, waaruit naar voren komt dat klager wist dat hij aan de verzekeringsuitkering te kort zou komen en dat hij onder-verzekerd was. Aannemelijk is daarom dat de schade ten minste voor een gedeelte aan klager zelf is toe te schrijven. De Raad kan niet treden in een afweging van de wederzijdse factoren.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht gegrond.

2007/093 Br.T

Aldus is beslist op 3 december 2007 door mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. F.R. Salomons, mr. E.J. Numann en mr. C.W.M. van Ballegooijen, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)